

Zápis ze 139. jednání Komise pro hodnocení výzkumných organizací

konaného dne **6. prosince 2021 od 13.00 hod.** Z důvodu vývoje epidemiologické situace jednání proběhlo online via aplikace WEBEX.

Jednání se zúčastnili: prof. Ing. Štěpán Jurajda, Ph.D. (předseda), prof. Ing. Petr Dvořák, CSc., RNDr. Miloslav Frýzek, prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc., prof. RNDr. Ing. František Kocourek, CSc., doc. RNDr. Stanislav Kozubek, DrSc., doc. Ing. Jaroslav Machan, CSc., prof. RNDr. Tomáš Polívka, Ph.D., prof. MUDr. Josef Syka, DrSc., prof. Ing. Michael Šebek DrSc., prof. MUDr. Pavel Ševčík, CSc., prof. Ing. Bohumír Strnadel, DrSc., Ing. Karel Vejražka, Ph.D., Mgr. Ing. Kateřina Miholová, Ph.D. (tajemnice KHV), Mgr. Markéta Avakian (host), Mgr. Michal Nekorjak, Ph.D. (host)

Omluveni: prof. PhDr. David Šmahel Ph.D.

Komise byla usnášeníschopná.

Pro jednání Komise byl předem navržen program, podklady pro jednání Komise byly rozesílány průběžně e-mailem.

Projednávané body:

- 1) Zahájení, schválení návrhu programu
- 2) Informace z 373. zasedání Rady [členové Rady]
- 3) Návrh činnosti KHV a harmonogram jednání v roce 2022 [Š. Jurajda]
- 4) Implementace Metodiky 2017+ [Š. Jurajda, M. Šebek, K. Miholová]
  - a) Informace o aktuálním stavu hodnocení na národní úrovni podle M17+
  - b) Návrh bibliometrických zpráv pro 5. kolo hodnocení podle M17+
  - c) Jednání tripartit
  - d) Námitky k hodnocení H20
  - e) Veřejná zakázka „Koncepční a analytická podpora Rady“
  - f) Návrh Metodiky hodnocení Ministerstva zemědělství
  - g) Oboroví garanti KHV
  - h) Dotazy VO (Open Research Europe, datasety)
- 5) IS VaVal [M. Rychtařík]
- 6) Různé
- 7) Závěr

Ad 1) Jednání zahájil předseda Komise prof. Jurajda a konstatoval, že Komise je usnášeníschopná. Komise schválila program jednání. Prof. Jurajda zpravil členy Komise o rezignaci prof. Šmahela na členství v Komisi z důvodu jeho zvolení předsedou Odborného panelu 5. Social Sciences.

Ad 2) Informaci o 373. zasedání Rady ze dne 26. listopadu 2021 podali doc. Machan, prof. Polívka

a dr. Miholová. Rada schválila program SIGMA v omezeném rozsahu. Rada projednala podporu vědy a výzkumu z Národního plánu obnovy. Prof. Polívka, hlavní koordinátor, informoval členy Rady o tom, jak probíhá současné hodnocení a představil plán dalších kroků. Rada schválila Výzvu k podávání návrhů na jednoho člena KHV z oblasti hodnocení programů účelové podpory a jednoho člena KHV z oblasti společenských a humanitních věd a Výzvu k podávání návrhů na členy Odborných panelů. Výzva bude uzavřena 5. ledna 2022, volba proběhne na lednovém zasedání RVVI.

Ad 3) Komise schválila Návrh činnosti KHV a harmonogram jednání v roce 2022. Pro její interní potřeby je esenciální přehledová tabulka „Plán implementace“, která bude 2x ročně aktualizována. Komise se shodla na doplnění následujících úkolů:

- přehled překryvu M1 a M2 (špičkové časopisy ve WoS) – dr. Miholová zmínila problematiku chybějícího společného identifikátoru, doc. Kozubek pro účely hrubé analýzy použil názvy a hodnocení korelují;
- na základě dohody s ČR budou zahájeny práce na získání informace o oborových kapacitách;
- úprava Statutu KHV v souladu s připomínkami členů Rady;
- porovnání objemu produkce SHV oborů ve WoS mezi ČR a vybranými zeměmi EU (Slovensko, Rakousko, Portugalsko, Řecko, Maďarsko) – doc. Kozubek by tuto informaci ocenil napříč oborovými skupinami;
- RIV vs. WoS počty výzkumných pracovníků jako podklad pro komunikaci s VŠ nad oborovým profilem;
- možnost VEDIDK passu bude diskutována s Ing. Rychtaříkem;
- doplnit jednou za 5 let mezinárodní bibliometrii.

Ad 4) Dr. Miholová Komisi zpravila o aktuálním stavu hodnocení podle M17+ na národní úrovni. Fakultní nemocnice u sv. Anny dotazem upozornila na problém, který bude dále rozveden během tripartitního jednání s Ministerstvem zdravotnictví: V bibliometrických zprávách pro výzkumné organizace jsou druhým rokem doplňkově zaznamenány i údaje o mezinárodní spolupráci a reprint autorech. Komplikací je, že data, která byla v letošním roce předána ze strany WOS, vykazovala pro úroveň VO chybovost. Problém mohl být odhalen až ve chvíli, kdy se zprávy za VO konfrontovaly s realitou, nedostatky nešlo identifikovat při převzetí dat, protože na úrovni oborů problémy nenastaly. Konsolidované údaje nebudou k dispozici, dokud nebudou ze strany WoS poskytnuty aktualizované a upravené údaje zahrnující jak minulý, tak příští rok hodnocení. Pro instituce byly proto připraveny dvě sady výstupů – bibliometrická analýza pro výsledky WOS a výsledky WOS/RIV, aby bylo možné vstupní data lépe zkontrolovat. Problém s daty se v letošním hodnocení navíc projevil v identifikaci reprint autorů na některých VO. Členové a členky panelů proto vycházeli především z loňských údajů a s letošními údaji pracovali opatrně. Metoda peer review posouzení zabezpečila, že do návrhu škálování ze strany Odborných panelů se chyba nepromítla. Závažným problémem je skutečnost, že v hodnocení na úrovni poskytovatele tj. Ministerstva zdravotnictví (dále „MZd“) představovaly údaje o reprint autorech klíčový parametr pro rozdělování DKRVO. Podle vyjádření zástupce MZd je přerozdělení DKRVO upraveno vzorcem, v kterém je reprint autor jeden z parametrů. Faktor reprint autora byl přidán do vzorce na základě rozhodnutí Komise pro institucionální podporu Ministerstva zdravotnictví, která hodnotí VO na úrovni poskytovatele. Údaj o reprint autorech má velkou váhu a nerozlišuje se, v kterém kvartilu byl reprint autor identifikován. Po diskusi se KHV shodla na následujícím závěru. KHV nepovažuje za vhodné k přerozdělování institucionální podpory využívat specifické parametry, byť získané na základě hodnocení podle M17+. Pokud tyto parametry vstupují do každoročně upravovaných vzorců, popírá se smysl Metodiky 17+, která financováním odvozeným

od stabilizované škály má směřovat ke stabilizaci institucionální podpory v dlouhodobém výhledu. Principiálně není vhodné z komplexního hodnocení vybírat pouze některé parametry a dávat jim významnou hodnotu a zbylé parametry opomíjet či upozadovat. Jednotlivé složky hodnocení mají své nedostatky, Metodiku 2017+ resp. výstupy z hodnocení je třeba vnímat komplexně a při alokaci financí vycházet až z výsledného zaškálování. Jiným přístupem je zmařena práce stovek odborníků, kteří zvažují význam jednoho každého údaje, než navrhnou celkové oborově podmíněné hodnocení. A de facto i práce tripartity, která se nad škálováním snaží dospět ke konsensu.

Komise byla dále informována o průběhu tripartitních jednání, kterými bude uzavřen čtvrtý rok implementace M17+. Následovala diskuze k problematickým aspektům, které tripartity naznačily. Prof. Polívka a dr. Majer hovořili o hodnocení VO v gesci Ministerstva kultury. Prof. Šebek dodal zkušenost z jednání s dalšími poskytovateli, kdy není jasné, zda ve svém hodnocení zohledňují skutečně jen vědeckou činnost nebo i jiné aktivity. Při hodnocení vysokých škol také není zohledněna jejich vzdělávací činnost, ovšem přístup k hodnocení resortních VO se v tomto liší. Hodnocení VO na úrovni poskytovatele bude jedním z podkladů pro tripartity v pátém kole hodnocení podle M17+ symetricky k hodnocení ústavů AV ČR nebo vysokých škol. Komise se shodla, že se k tématu vrátí na jaře 2022.

Prof. Jurajda představil novou podobu bibliometrických zpráv pro výzkumné organizace i jednotlivé obory. Dr. Nekorjak okomentoval konkrétní úpravy bibliometrické zprávy za WoS, především části věnované produktivitě autorů/autorek podle druhu výsledku/podle AIS, počtu publikujících autorů/autorek po oborech. Členové KHV o finální podobě zpráv diskutovali. Nové listy z Modulu 2 byly schváleny s jednou změnou – do oborových zpráv do části 5 Nejvýznamnější organizace v oboru v D1 a Q1 (roky 2016 - 2019) bude přidán i Q2.

Prof. Kocourek představil návrh Metodiky hodnocení Ministerstva zemědělství, okomentoval genezi dokumentu a upozornil ostatní členy KHV, že na vzniku Metodiky aktivně participoval. Zároveň navrhl jak k posouzení resortních metodik přistupovat – viz dokument Implementace M17+ pro segment resortů – návrh kritérií pro hodnocení souladu metodik poskytovatelů s M17+. Prof. Dvořák varoval před příliš technicistním pojetím, v tomto smyslu bude materiál doplněn a řádně projednán na 140. jednání KHV. Dne 8. prosince byl Odborem Rady odeslán dopis všem poskytovatelům s žádostí o poskytnutí platných metodických dokumentů, podle kterých provádí hodnocení VO ve své gesci, spolu s dalšími související dotazy. Na online setkání zástupců Rady a zástupců poskytovatelů dne 7. prosince 2021 byli o tomto záměru poskytovatelé informováni prof. Jurajdou. Na prvotní posouzení souladu metodik poskytovatele s metodikou páteřní ze strany KHV bude navazovat komplexní analýza, která vznikne v rámci veřejné zakázky KAPR.

Rada na svém 371. zasedání dne 1. října 2021 schválila zveřejnění výstupů z Modulu 1 po třetím roce implementace M17 a požádala výzkumné organizace v případě potřeby o zpětnou vazbu ke zveřejněným výstupům z hodnocení podle M17+ na národní úrovni, a to do 30 dnů od data jejich zpřístupnění. Lhůta pro zasílání podnětů uplynula dne 8. listopadu 2021. Námitky zaslané výzkumnými organizacemi v Modulu 1 byly shromážděny a evidovány Odborem Rady. Po uplynutí lhůty byly zaslány příslušným předsedům Odborných panelů, kteří se ve spolupráci s garanty hodnocení vybraných výsledků příslušných oborů k jednotlivým námitkám vyjádřili (viz 138. jednání KHV). Paralelně se k námitkám z procesního hlediska vyjádřil i Odbor podpory Rady. Vypořádání námitek k hodnocení H20 představil dr. Majer. Prof. Šebek v krátké prezentaci pohovořil o námitkách v technických oborech. V případě jedné z námitek ČVUT (k hodnocení výsledku In-Orbit Commissioning of Czech Nanosatellite VZLUSAT-1 for the QB50 Mission with a Demonstrator

of a Miniaturised Lobster-Eye X-Ray Telescope and Radiation Shielding Composite Materials), která směřuje proti jím udělené známce, žádá o konečné rozhodnutí vyšší instanci, tj. KHV. Námitku prostuduje a vyjádření navrhne garant za technické obory prof. Strnadel. K jedné z námitek Centra dopravního výzkumu (k hodnocení výsledku Metodika dopravní výchovy pro mateřské školy), která směřovala do OP 5. Social Sciences, se za KHV vyjádřil doc. Machan:

Metodika dopravní výchovy pro mateřské školy je vzdělávacím výstupem. Nebylo přesvědčivě doloženo, že se jedná o výsledek výzkumu, vývoje a inovací. I pokud by byla, je nutné uvést v čem je Metodika nová, v čem se liší/vyniká, a nový prvek doložit. Výběr výsledků do Modulu 1 je třeba více uvážit a zlepšit. Kvalita díla neodpovídá jménu a renomé CDV. KHV stanovisko schválila. S návrhy na vypořádání všech námitek dalších námitek jsou členové KHV seznámeni. Spolu s vyjádřením nově jmenovaného garanta za technické vědy budou předloženy v přehledné podobě ke schválení na dalším jednání.

Prof. Jurajda Komisi uvedl do problematiky veřejné zakázky „Koncepční a analytická podpora Rady“ (KAPR). Komise se shodla, že je třeba specifikovat požadavky v prioritní sekci 2.1 na analýzu oborových kapacit tak, aby se nepřekrývala činnost Odboru a externího dodavatele. Dále je nutné specifikovat podobu citační analýzy 2.6 a vyřešit. Jako podklad pro analýzy je nutné vybudovat na ÚV pod KHV archiv metodik hodnocení od všech poskytovatelů a hodnotících zpráv programů účelové podpory. Je klíčové, aby byla umožněna detailní spolupráce členů KHV s řešitelem nad konkrétními kapitolami.

Garantem za technické vědy (Odborný panel 2. Engineering and Technology) byl jmenován prof. Strnadel.

Komise byla dotázána na opakující se dotazy výzkumných organizací – nakolik bude umožněno v RIV evidovat datasey a články publikované v Open Research Europe. Komise se k této možnosti staví zamítavě.

Příští řádné 140. jednání se má konat dne 10. 1. 2022 od 13.00 hod. Podle aktuálního vývoje epidemiologické situace proběhne 140. jednání KHV online via aplikaci WEBEX.

V Praze dne 31. prosince 2021

Zapsala: M. Avakian

Schválil: Š. Jurajda